

Закон України
Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту

Цей Закон визначає засади державної підтримки експортної діяльності шляхом **страхування, перестрахування, гарантування, часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами** з метою створення умов для здійснення масштабної **експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження** на зовнішні ринки, забезпечення захисту українських експортерів від ризиків неплатежів та фінансових втрат і підвищення конкурентоспроможності **українських виробників** на світових ринках.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

1) експортний кредит - кредит, що надається банком-кредитором: іноземному покупцю для придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту), укладеного з українським експортером;

банку іноземного покупця для фінансування поставок українського експортера в рамках виконання зовнішньоекономічного договору (контракту);

українському експортеру для забезпечення поставки товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до умов зовнішньоекономічного договору (контракту) або для забезпечення виробництва таких товарів (робіт, послуг) за зовнішньоекономічним договором (контрактом);

2) іноземний покупець – **суб'єкт господарювання – нерезидент**, що здійснює придбання товарів (робіт, послуг) українського походження відповідно до зовнішньоекономічного договору (контракту), укладеного з українським експортером;

3) комерційний ризик - ризик повного або часткового невиконання зобов'язань іноземним покупцем **або банком іноземного покупця** перед українським експортером за зовнішньоекономічним договором (контрактом) чи банком, який кредитує за експортним кредитом (далі - банк-кредитор), або українським експортером перед банком-кредитором унаслідок:

довільного розірвання зовнішньоекономічного договору (контракту) без права на таку дію;

неплатоспроможності іноземного покупця, **банку іноземного покупця або українського експортера;**

банкрутства іноземного покупця, **банку іноземного покупця** або **українського експортера**;

4) некомерційний ризик - ризик повного або часткового невиконання зобов'язань іноземним покупцем **або банком іноземного покупця** перед українським експортером за зовнішньоекономічним договором (контрактом) чи банком-кредитором або українським експортером перед банком-кредитором, пов'язаний із:

землетрусом, повінню, ураганом чи іншим стихійним лихом природного характеру;

промисловими аваріями внаслідок пожежі, вибуху, аварії на теплових, водопровідних, опалювальних системах та інших об'єктах, які призвели до надзвичайної ситуації;

запровадженням мораторію на здійснення платежів у країні іноземного покупця, **банку іноземного покупця** або в країні, що бере участь у здійсненні платежів;

внесенням змін до законодавства з питань зовнішньоекономічної діяльності країни іноземного покупця, **банку іноземного покупця**, що бере участь у виконанні зовнішньоекономічного договору (контракту), які роблять виконання такого договору (контракту) неможливим;

застосуванням ембарго на торгівлю;

невиконанням іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом) або затримкою їх виконання більше ніж на 180 днів, якщо таким покупцем є держава або державний орган, іноземний суб'єкт господарювання, виконання зобов'язань якого було гарантовано державою;

виникненням збройного конфлікту, веденням воєнних дій, повстанням, революцією, масовими заворушеннями, страйками у країні іноземного покупця, **банку іноземного покупця**, які роблять виконання такого зовнішньоекономічного договору (контракту) неможливим;

вжиттям компетентними органами країни іноземного покупця, **банку іноземного покупця** чи третьої країни, що бере участь у виконанні зовнішньоекономічного договору (контракту), заходів до примусового вилучення майна (націоналізації, конфіскації майна, експропріації тощо);

рішенням суду щодо заборони або обмеження операцій, які унеможливають виконання зовнішньоекономічного договору (контракту);

іншими обставинами, визначеними Кабінетом Міністрів України;

5) роботи, послуги українського походження — роботи, послуги, що виконуються та надаються суб'єктами господарювання – резидентами України;

б) сек'юритизаційна гарантія – спосіб забезпечення виконання зобов'язань банка-кредитора за кредитами, отриманими як рефінансування застрахованих експортних кредитів;

7) страхування договірних банківських гарантій – страхування майнових інтересів банку українського експортера, пов'язаних з повним або частковим невиконанням українським експортером умов зовнішньоекономічного договору (контракту);

8) страхування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) - страхування майнових інтересів українського експортера, пов'язаних з повним або частковим невиконанням зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом);

9) страхування експортних кредитів — страхування відповідальності позичальника (українського експортера, іноземного покупця або банку іноземного покупця) перед банком-кредитором, пов'язаної з невиконанням умов кредитного договору;

10) страхування підтверджених акредитивів – страхування майнових інтересів банку українського експортера, пов'язаних з повним або частковим невиконанням зобов'язань банку іноземного покупця за виставленим акредитивом;

11) страхування прямих інвестицій з України - страхування майнових інтересів інвестора, пов'язаних із втратою інвестицій або їх частини;

12) товари українського походження — товари, що повністю вироблені або піддані достатній переробці в Україні відповідно до критеріїв, установлених Митним кодексом України;

13) український експортер — суб'єкт господарювання — резидент, який здійснює експорт товарів (робіт, послуг) українського походження.

2. Терміни "страхувальник", "страховий ризик", "страховий випадок", "страхова сума", "страхова виплата", "страховий тариф", "страхова премія", "страхові резерви" в цьому Законі вживаються у значенні, визначеному Законом України "Про страхування".

3. Інші терміни, які вживаються в цьому Законі, застосовуються у значеннях, наведених у законодавстві та міжнародних договорах України.

Стаття 2. Експортно-кредитне агентство

1. Для стимулювання експорту товарів (робіт, послуг) українського походження Кабінет Міністрів України створює Експортно-кредитне агентство (далі – ЕКА), що на добровільних засадах здійснює страхування, перестраховування, надає гарантії за договорами, які забезпечують розвиток експорту, а також бере участь у реалізації програми часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами.

2. ЕКА утворюється та провадить свою діяльність відповідно до Закону України "Про акціонерні товариства", цього Закону, інших законодавчих актів, а також міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

У разі якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, визначено інші правила, ніж ті, що

передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

3. ЕКА утворюється у формі публічного акціонерного товариства. Засновником та акціонером ЕКА, якому належить не менше 50 відсотків статутного капіталу плюс одна акція, є держава в особі Кабінету Міністрів України.

Управління корпоративними правами, що належать державі у статутному капіталі ЕКА, здійснює Кабінет Міністрів України через уповноважений ним орган управління.

Стосовно корпоративних прав держави у розмірі 50 відсотків статутного капіталу ЕКА плюс одна акція не можуть вчинятися дії, наслідком яких може бути відчуження цих корпоративних прав з державної власності. Відчуження корпоративних прав держави в розмірі до 50 відсотків статутного капіталу ЕКА плюс одна акція здійснюється відповідно до законодавства з питань приватизації.

4. Статут ЕКА затверджується Кабінетом Міністрів України. У разі появи в ЕКА інших акціонерів, крім держави, зміни і доповнення до статуту ЕКА вносяться загальними зборами акціонерів ЕКА у порядку, визначеному законодавством України.

Початковий статутний капітал ЕКА становить не менш як 200 мільйонів гривень і формується за рахунок коштів державного бюджету.

5. Розподіл чистого прибутку ЕКА, одержаного в результаті його фінансово-господарської діяльності, здійснюється загальними зборами акціонерів.

Чистий прибуток, що належить державі відповідно до державної частки у статутному капіталі ЕКА, спрямовується на його поповнення.

Збитки від господарської діяльності ЕКА відшкодовуються у порядку, встановленому статутом ЕКА.

6. Органам державної влади та органам місцевого самоврядування забороняється будь-яким чином впливати на керівництво чи працівників ЕКА в ході виконання ними службових обов'язків або втручатися в його діяльність, за винятком випадків, передбачених законом. Шкода, заподіяна ЕКА внаслідок такого незаконного втручання, підлягає відшкодуванню у порядку, визначеному законом.

7. ЕКА має право в установленому порядку утворювати філії, представництва, інші відокремлені підрозділи, виступати засновником та/або учасником юридичних осіб як на території України, так і за її межами.

Стаття 3. Завдання, напрями та принципи державної підтримки експортної діяльності

1. Основними завданнями державної підтримки експортної діяльності є:

1) створення системи страхування та гарантування комерційних і некомерційних ризиків при проведенні експортних операцій;

2) розширення довгострокового експортного кредитування;

3) створення механізму часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами.

2. Основними напрямками державної підтримки експортної діяльності є:

1) впровадження програм кредитної підтримки українських експортерів з державного бюджету через уповноважені банки;

2) здійснення ЕКА операцій із страхування експортних кредитів, прямих інвестицій з України та зовнішньоекономічних договорів (контрактів) від комерційних та некомерційних ризиків, перестрашування та надання гарантій;

3) часткова компенсація відсоткової ставки за експортними кредитами, яка надається залежно від різниці кредитних ставок у країні експортера та країні покупця;

4) надання ЕКА кредитів з державного бюджету для виплати страхових відшкодувань за договорами страхування експортних кредитів, інвестицій та зовнішньоекономічними договорами (контрактами) від комерційних та некомерційних ризиків;

5) надання державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань ЕКА.

3. Державна підтримка експорту шляхом страхування, перестрашування, гарантування, кредитування, часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами базується на таких принципах:

добровільності – страхування, перестрашування чи отримання гарантій в ЕКА є добровільним та не може бути передумовою для здійснення інших правовідносин;

відкритості – держава забезпечує відкритість інформації про діяльність ЕКА, пріоритети та напрями його роботи;

конкурентності – всі суб'єкти господарювання мають рівний доступ до послуг, що надаються ЕКА, згідно з цим Законом;

законності – дотримання національного законодавства та зобов'язань України, що випливають з членства в міжнародних організаціях та угодах, зокрема СОТ та Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, тощо.

Стаття 4. Мета та основні завдання ЕКА

1. Метою діяльності ЕКА є стимулювання масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження.

2. Основними завданнями ЕКА є:

захист українських експортерів від ризику неплатежів та фінансових втрат, пов'язаних з виконанням зовнішньоекономічних договорів (контрактів), шляхом страхування, перестраховування та гарантування;

впровадження сучасних фінансових технологій у зовнішній торгівлі та механізмів підтримки експорту шляхом страхування, перестраховування та гарантування;

розвиток експорту товарів (робіт, послуг) українського походження, підвищення конкурентоспроможності товарів (робіт, послуг) українського походження на світових ринках;

участь у реалізації програм часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами;

співпраця з міжнародними та іноземними фінансовими організаціями, в тому числі для акумуляції міжнародної фінансової допомоги, для забезпечення зростання експорту та економіки України.

Стаття 5. Органи управління та контролю Експортно-кредитного агентства

1. Органами управління ЕКА є:

- 1) загальні збори акціонерів;**
- 2) наглядова рада;**
- 3) правління.**

2. Загальні збори акціонерів є вищим органом управління ЕКА, які здійснюють свою діяльність у порядку, визначеному законодавством України та статутом ЕКА.

Кількісний та персональний склад представників держави на загальних зборах акціонерів ЕКА та кваліфікаційні вимоги до них визначає уповноважений Кабінетом Міністрів України орган управління ЕКА.

3. Наглядова рада ЕКА є органом, що здійснює захист прав акціонерів товариства і в межах компетенції контролює та регулює діяльність правління ЕКА.

Наглядова рада ЕКА діє на підставі положення про неї, яке затверджується Кабінетом Міністрів України. У разі появи в ЕКА інших акціонерів, крім держави, зміни і доповнення до положення про наглядову раду ЕКА вносяться загальними зборами акціонерів ЕКА у порядку, визначеному законодавством України.

Член наглядової ради ЕКА діє в інтересах ЕКА, а не особи або органу, що висунув, затвердив чи обрав відповідного члена наглядової ради ЕКА.

Член наглядової ради ЕКА не може бути одночасно членом правління та/або інших органів ЕКА.

Кількісний склад наглядової ради встановлюється загальними зборами акціонерів ЕКА, але не може бути менший ніж п'ять членів.

Члени наглядової ради повинні відповідати критеріям незалежності, встановленим положенням про наглядову раду.

Персональний склад наглядової ради визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, а в разі появи в ЕКА інших акціонерів, крім держави, – загальними зборами акціонерів.

Конкурсна комісія для визначення складу наглядової ради від держави становить 11 осіб. До складу конкурсної комісії входять:

одна особа, визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного розвитку;

одна особа, визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері зовнішніх зносин України;

одна особа, визначена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову та бюджетну політику;

три особи, визначені Верховною Радою України:

одна особа за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання законодавчого забезпечення зовнішньополітичної діяльності України;

одна особа за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання промислової політики та розвитку окремих галузей виробництва;

одна особа за поданням комітету, до предмета відання якого належать питання грошово-кредитної політики;

три особи, визначені міжнародними організаціями, – по одній особі від Світового банку, Організації ООН з промислового розвитку, Організації економічного співробітництва і розвитку (за згодою) ;

дві особи, визначені громадськими–об'єднаннями – об'єднаннями промисловців, підприємців, роботодавців, страховиків тощо.

Строк повноважень членів наглядової ради ЕКА становить п'ять років.

Наглядова рада не може втручатися в оперативну діяльність ЕКА.

Засідання наглядової ради є правомочним за наявності не менш як двох третин її членів.

Рішення наглядової ради приймаються простою більшістю голосів від загальної кількості присутніх на засіданні членів наглядової ради. При рівній кількості голосів голос головуєчого засідання є вирішальним.

Засідання наглядової ради проводиться головою наглядової ради, а в разі його відсутності – членом наглядової ради, уповноваженим головою наглядової ради.

Голова наглядової ради ЕКА обирається членами наглядової ради з їх числа простою більшістю голосів від кількісного складу наглядової ради.

Наглядова рада відповідно до покладених на неї завдань:
затверджує за поданням правління ЕКА основні напрями діяльності ЕКА, у тому числі з урахуванням діючих стратегічних та програмних документів, що формують державну політику у сфері розвитку експорту;
розглядає та затверджує звіти про результати діяльності ЕКА;
погоджує правила здійснення діяльності ЕКА зі страхування від комерційних та некомерційних ризиків, перестраховування та надання гарантій, які затверджуються Кабінетом Міністрів України;
затверджує положення про правила страхування, перестраховування та надання гарантій;
затверджує положення про страхові тарифи, склад страхових резервів, правила їх формування та використання;
затверджує стратегію та політику управління ризиками, процедури управління ними, а також перелік ризиків, їх граничні розміри;
затверджує склад та форми звітності про діяльність ЕКА;
обирає та припиняє повноваження голови і членів правління ЕКА;
виконує інші функції відповідно до цього Закону, законодавства України та статуту ЕКА.

Члени наглядової ради виконують свої функції на платній основі.

Наглядова рада проводить свої засідання не менше одного разу на квартал.

4. Правління є постійно діючим колегіальним виконавчим органом ЕКА, що здійснює керівництво поточною діяльністю та несе відповідальність за ефективність його роботи згідно із законодавством та його статутом.

Правління ЕКА діє на підставі положення про нього, яке затверджується Кабінетом Міністрів України. У разі появи в ЕКА інших акціонерів, крім держави, зміни і доповнення до положення про правління ЕКА вносяться загальними зборами акціонерів ЕКА у порядку, визначеному законодавством України.

Правління ЕКА підзвітне загальним зборам акціонерів ЕКА та наглядовій раді ЕКА і організовує виконання їх рішень.

До компетенції правління ЕКА належать всі питання, пов'язані з керівництвом поточною діяльністю ЕКА, крім питань, що належать до виключної компетенції загальних зборів акціонерів ЕКА, наглядової ради ЕКА та компетенції інших органів згідно із законодавством та статутом ЕКА.

До складу правління входять голова правління, заступники голови правління та члени правління.

Правління ЕКА, у тому числі його голова, обирається наглядовою радою ЕКА у порядку, визначеному статутом ЕКА.

5. Для проведення перевірок фінансово-господарської діяльності ЕКА загальні збори акціонерів ЕКА обирають ревізійну комісію ЕКА.

Ревізійна комісія ЕКА діє на підставі положення про неї, яке затверджується Кабінетом Міністрів України. У разі появи в ЕКА інших акціонерів, крім держави, зміни і доповнення до положення про ревізійну комісію ЕКА вносяться загальними зборами акціонерів ЕКА у порядку, визначеному законодавством України.

Річна фінансова звітність ЕКА підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором, який визначається відповідно до законодавства України та статуту ЕКА.

6. Для забезпечення фінансової стійкості ЕКА створює підрозділ з управління ризиками, підзвітний наглядовій раді ЕКА.

7. Інші органи управління ЕКА створюються і діють у порядку, визначеному статутом ЕКА.

8. Організаційна структура ЕКА затверджується головою правління ЕКА за погодженням з наглядовою радою.

Стаття 6. Види та умови діяльності Експортно-кредитного агентства

1. ЕКА провадить діяльність відповідно до статуту, правил здійснення діяльності зі страхування від комерційних та некомерційних ризиків, перестрахування, надання гарантій, затверджених Кабінетом Міністрів України, внутрішніх нормативних актів ЕКА, що включає, зокрема, але не виключно:

1) страхування та перестрахування експортних кредитів, наданих банками-кредиторами українському експортеру для забезпечення виконання умов зовнішньоекономічного договору (контракту), у тому числі на стадії виробництва товарів (робіт, послуг), від некомерційних та комерційних ризиків для забезпечення відшкодування коштів у разі невиконання українським експортером зобов'язань за наданими кредитами;

2) страхування та перестрахування зовнішньоекономічних договорів (контрактів) українських експортерів від комерційних або некомерційних ризиків для забезпечення відшкодування коштів у разі невиконання іноземним покупцем зобов'язань за зовнішньоекономічним договором (контрактом);

3) страхування та перестрахування експортних кредитів, наданих іноземному покупцю або банку іноземного покупця банками-кредиторами, від комерційних та некомерційних ризиків для забезпечення відшкодування коштів у разі невиконання іноземним покупцем (банком іноземного покупця) зобов'язань за кредитами, наданими йому під зобов'язання закупівлі товарів (робіт, послуг) українського походження;

4) страхування та перестрахування прямих інвестицій з України, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, від некомерційних ризиків для забезпечення відшкодування коштів у разі втрати інвестицій або їх частини;

5) страхування та перестраховування акредитивів, підтверджених банком українського експортера, від комерційних та некомерційних ризиків для забезпечення відшкодування коштів у разі невиконання банком іноземного покупця зобов'язань з оплати коштів за поставлені товари (роботи, послуги) українського походження;

6) страхування та перестраховування договірних банківських гарантій;

7) надання сек'юритизаційних гарантій банкам-кредиторам для забезпечення відшкодування отриманих ними коштів рефінансування експортних кредитів, застрахованих ЕКА;

8) надання зустрічних гарантій банкам українських експортерів з метою відшкодування коштів у разі використання наданих ними договірних гарантій, застрахованих ЕКА;

9) надання тендерних гарантій (гарантій виконання зобов'язань українськими експортерами під час участі в міжнародних тендерах);

10) участь у реалізації програм часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами;

11) консультаційна діяльність;

12) інші види діяльності, які передбачені законодавством та не суперечать меті діяльності ЕКА.

2. ЕКА в процесі здійснення діяльності має право розширювати перелік страхових продуктів відповідно до ринкових потреб та можливостей агентства.

3. ЕКА за рішенням наглядової ради має право передавати виконання окремих функцій або бізнес-процесів спеціалізованим компаніям на договірних умовах.

4. Укладення договорів страхування від комерційних та некомерційних ризиків здійснюється ЕКА у валюті зовнішньоекономічного договору (контракту) або експортного кредиту.

5. Базові страхові тарифи на страхування від комерційних та некомерційних ризиків встановлюються ЕКА з урахуванням політичного ризику країни місцезнаходження контрагента страхувальника. Диференціація держав за рівнем політичного ризику здійснюється з урахуванням інформації, що надається Організацією з економічного співробітництва та розвитку і Міжнародним союзом страховиків кредитів та інвестицій (Бернський союз).

6. Страхова виплата становить не більше 90 відсотків суми зовнішньоекономічного договору (контракту) або експортного кредиту в разі настання некомерційного ризику та не більше 85 відсотків у разі настання комерційного ризику.

7. Відмова страхувальника (перестраховальника, бенефіціара за гарантією) від грошових претензій та прав вимоги за угодами, пов'язаними із

договорами страхування (перестраховування, гарантії), без згоди **ЕКА** звільняє **ЕКА** від виплати відшкодування.

8. Після здійснення відшкодування всі права вимоги та інші права страхувальника щодо іноземного партнера або його гарантів, що впливають з неспроможності виконання зовнішньоекономічного договору (контракту) та неотримання фінансового результату від контракту або експортного кредиту, наданого для його здійснення, переходять до **ЕКА**.

9. Гарантія виконання зобов'язань експортерами під час участі у міжнародних тендерах надається тільки за наявності договору між **ЕКА** та експортером із зобов'язанням експортера щодо відшкодування ним можливих збитків.

10. Страхування прямих інвестицій з України здійснюється виключно за умови спрямування таких інвестицій на створення інфраструктури, необхідної для розвитку експорту товарів (робіт, послуг) українського походження.

11. **ЕКА** є уповноваженим Кабінетом Міністрів України на виконання функцій, забезпечення фінансових зобов'язань та здійснення прав, що впливають з двосторонніх угод України про сприяння та взаємний захист інвестицій, а також багатосторонніх міжнародно-правових актів України.

Акти **ЕКА**, видані на забезпечення виконання угод, зазначених у абзаці першому цієї частини, не підлягають тимчасовим обмеженням та спеціальним приписам, що запроваджуються органами центральної виконавчої влади України у кризові періоди.

Стаття 7. Джерела фінансування Експортно-кредитного агентства

1. Джерелами фінансування **ЕКА** є:

власні кошти;

кошти, залучені від державних та приватних інвесторів на поворотній або безповоротній основі;

кошти, надані міжнародними організаціями на поворотній або безповоротній основі;

бюджетні кошти в разі передбачення їх законом про Державний бюджет України на відповідний рік;

інші джерела, не заборонені законодавством.

Стаття 8. Сфери підтримки

ЕКА при здійсненні своєї основної діяльності підтримує експорт **робіт, послуг українського походження, а також** товарів переробної промисловості за такими групами згідно з УКТЗЕД:

Група 84. Реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини.

Група 85. Електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя.

Група 86. Залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів.

Група 87. Засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання.

Група 88. Літальні апарати, космічні апарати та їх частини.

Група 89. Судна, човни та інші плавучі засоби.

Група 90. Прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя.

Група 30. Фармацевтична продукція.

Група 16. Готові харчові продукти з м'яса, риби або ракоподібних, молюсків або інших водяних безхребетних.

Група 19. Готові продукти із зерна зернових культур, борошна, крохмалю або молока; борошняні кондитерські вироби.

Група 20. Продукти переробки овочів, плодів або інших частин рослин.

Група 21. Різні харчові продукти.

Група 61. Одяг та додаткові речі до одягу, трикотажні;

Група 62. Одяг та додаткові речі до одягу, текстильні, крім трикотажних;

Група 64. Взуття, гетри та аналогічні вироби; їх частини;

Група 94. Меблі; постільні речі, матраци, матраці основи, диванні подушки та аналогічні набивні речі меблів, світильники та освітлювальні прилади, в іншому місці не зазначені; світлові покажчики, табло та подібні вироби; збірні будівельні конструкції.

Стаття 9. Регулювання діяльності Експортно-кредитного агентства

1. ЕКА має особливий статус та його діяльність щодо страхування, перестраховання та надання гарантій не потребує ліцензування.

Для здійснення інших видів господарської діяльності ЕКА отримує необхідні дозволи та ліцензії у випадках та порядку, передбачених законами України.

2. На діяльність ЕКА не поширюються положення законів України "Про страхування" та "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг".

3. На ЕКА не поширюються вимоги Закону України "Про управління об'єктами державної власності" щодо обов'язкової виплати дивідендів.

4. Контроль за діяльністю ЕКА не належить до компетенції спеціального уповноваженого органу виконавчої влади з питань регулювання ринків фінансових послуг.

5. Здійснення діяльності ЕКА зі страхування від комерційних та некомерційних ризиків, перестраховання та надання гарантій

здійснюється відповідно до правил, затверджених Кабінетом Міністрів України, якими визначаються:

1) вимоги до правил страхування, включаючи вимоги до сторін договору страхування, об'єктів страхування, страхових сум, страхових премій, страхових тарифів, страхових ризиків, страхових випадків, порядку укладення і виконання договорів страхування;

2) вимоги до правил надання гарантій;

3) вимоги до забезпечення фінансової стійкості ЕКА, включаючи систему управління ризиками, формування та використання страхових резервів, інших фондів та резервів;

4) вимоги до діяльності ЕКА у зв'язку з наданням йому державної підтримки відповідно до бюджетного законодавства, у тому числі у вигляді кредитів з державного бюджету та державних гарантій;

5) порядок та форми контролю за діяльністю ЕКА.

6. Бухгалтерський облік та складання фінансової звітності ЕКА здійснюються відповідно до законодавства України.

Стаття 10. Публічність діяльності Експортно-кредитного агентства

1. ЕКА здійснює свою діяльність та публічно висвітлює її у спосіб, який дозволяє громадськості здійснювати моніторинг її діяльності, а українським експортерам дізнаватися про виконувані ЕКА функції.

2. ЕКА та уповноважений Кабінетом Міністрів України орган управління корпоративними правами держави на своїх офіційних веб-сайтах щоквартально оприлюднюють інформацію про всі укладені ЕКА угоди щодо страхування, перестраховування, гарантування, компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами із зазначенням контрагентів та сум відповідних угод.

3. ЕКА щорічно готує та оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті звіт про результати діяльності.

Стаття 11. Порядок та умови надання державної фінансової підтримки експортної діяльності

1. Кабінет Міністрів України під час підготовки проекту закону про Державний бюджет України на відповідний рік передбачає обсяг державних гарантій, необхідних для надання державної підтримки експортної діяльності, та витрати на державну підтримку страхування, перестраховування, гарантування, надання кредитів з державного бюджету та часткової компенсації відсоткової ставки за експортними кредитами.

2. Державна підтримка не може надаватися суб'єкту господарювання, який:

1) подав документи для страхування або гарантування виконання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) з нерезидентами:

а) які розташовані на території офшорних зон, крім нерезидентів, розташованих на території офшорних зон, які надали виписку із

правоустановчих документів, легалізовану відповідною консульською установою України, що свідчить про звичайний (неофшорний) статус такого нерезидента;

б) які зареєстровані на території держав, внесених Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до списку держав, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом;

в) до яких згідно із законодавством України застосовані санкції, що передбачають обмеження або заборону торговельних та/або фінансових операцій;

г) до яких застосовані санкції згідно з резолюціями Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних організацій, рішень Ради Європейського Союзу, інших міждержавних об'єднань та іноземних держав, які передбачають обмеження або заборону торговельних та/або фінансових операцій;

г) які є особами, що на 50 та більше відсотків належать або контролюються, прямо чи опосередковано, особами, зазначеними в підпунктах "в", "г" пункту 1 частини другої цієї статті;

д) якщо вони мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом України та/або визнаної державою-агресором по відношенню до України згідно із законодавством;

2) визнаний банкрутом або стосовно якого порушено справу про банкрутство, перебуває у стадії припинення юридичної особи або припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця;

3) подав завідомо недостовірні відомості та документи;

4) використав державну підтримку експорту з порушенням законодавства або умов її надання;

5) щодо якого є докази, що відповідний зовнішньоекономічний договір (контракт), що має бути застрахований або для виконання якого має бути надана гарантія, був укладений з покупцем у країні, яка не є кінцевим пунктом споживання товарів (робіт, послуг), з метою отримання додаткових вигод;

б) в інших випадках, передбачених законодавством.

3. Договір страхування експортних кредитів, інвестицій та зовнішньоекономічних договорів (контрактів) від комерційних та некомерційних ризиків за підтримки держави укладається сторонами за погодженням з наглядовою радою, якщо відповідальність за ним перевищує 10 відсотків власного капіталу ЕКА.

4. Страхова виплата за договором страхування комерційних та некомерційних ризиків у межах 10 відсотків власного капіталу ЕКА сплачується за рахунок страхових резервів і власного капіталу.

5. Для здійснення страхової виплати за підтримки держави за договором страхування комерційних та некомерційних ризиків, що

перевищує 10 відсотків власного капіталу ЕКА, можуть надаватися кредити з державного бюджету.

Порядок та умови надання таких кредитів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

6. Надання експортних кредитів з частковою компенсацією відсоткової ставки за експортними кредитами здійснюється відповідно до положень про відсоткові ставки, що визначаються з урахуванням міжнародних зобов'язань щодо офіційно підтримуваних експортних кредитів, з урахуванням валюти, у якій вони надаються.

7. Часткова компенсація відсоткової ставки за експортними кредитами здійснюється виключно за умови страхування експортних кредитів ЕКА.

8. Порядок та умови надання державних гарантій для забезпечення виконання боргових зобов'язань ЕКА, надання українським експортерам кредитів з державного бюджету та часткової компенсації відсоткової ставки за наданими експортними кредитами встановлюються Кабінетом Міністрів України.

9. Надання державної фінансової підтримки експортної діяльності повинно здійснюватися з урахуванням положень Угоди про офіційно підтримувані експортні кредити (Arrangement on officially supported export credits), укладеної членами Організації економічного співробітництва та розвитку, та зобов'язань України як члена Світової організації торгівлі, зокрема вимог Угоди про субсидії і компенсаційні заходи.

Стаття 12. Порядок реорганізації та ліквідації Експортно-кредитного агентства

1. ЕКА може бути реорганізовано та ліквідовано відповідно до законодавства.

2. Рішення про реорганізацію, ліквідацію та припинення діяльності ЕКА приймається загальними зборами акціонерів ЕКА.

3. У разі ліквідації ЕКА всі кошти, що залишилися після задоволення вимог кредиторів, розподіляються між акціонерами - власниками простих акцій товариства пропорційно до кількості належних їм акцій. Кошти, що належать державі, спрямовуються до Державного бюджету України.

Стаття 13. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. До приведення актів законодавства у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти застосовуються у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Внести зміни до таких законів України:

1) частину четверту статті 15 Закону України "Про зовнішньоекономічну діяльність" (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р.,

№ 29, ст. 377; Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 14, ст. 93) викласти в такій редакції:

"Страхування експортних кредитів, зовнішньоекономічних договорів (контрактів) та інвестицій здійснюється Експортно-кредитним агентством відповідно до Закону України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту»;

3) абзац другий преамбули Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50; 2005 р., № 1, ст. 1; 2007 р., № 2, ст. 14; 2010 р., № 33, ст. 471) доповнити словами "та на діяльність Експортно-кредитного агентства. Діяльність Експортно-кредитного агентства регулюється Законом України "Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту";

4) частину другу статті 3 Закону України "Про управління об'єктами державної власності" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 46, ст. 456) доповнити абзацом третім такого змісту:

"Особливості управління Експортно-кредитним агентством визначаються Законом України "Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту";

2) у Законі України "Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті" (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 40, ст. 364):

частину першу статті 1 доповнити реченням третім такого змісту "Виручка резидента за експортним зовнішньоекономічним договором (контрактом) вважається перерахованою на його банківський рахунок за заявою резидента, якщо належна сума врегульована Експортно-кредитним агентством".

статтю 4 доповнити частиною другою такого змісту:

"У разі, якщо резидент звертається до Експортно-кредитного агентства із заявою про невиконання або неналежне виконання нерезидентом його грошових зобов'язань за експортним зовнішньоекономічним договором (контрактом), що стало причиною порушення резидентом строків, передбачених статтями 1 і 2 цього Закону, зазначені строки призупиняються та пеня в період такого призупинення не стягується. У разі якщо невиконання грошового зобов'язання нерезидентом не підлягає врегулюванню Експортно-кредитним агентством відповідно до законодавства, перебіг зазначених

строків поновлюється і пеня нараховується на загальних підставах (у тому числі пеня за період призупинення)».

У зв'язку з цим частини другу – п'яту вважати відповідно частинами третьою – шостою;

5) частину третю статті 2 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 1, ст. 3) доповнити абзацом четвертим такого змісту:

"діяльність Експортно-кредитного агентства, утвореного Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України "Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту".

4. Кабінету Міністрів України:

у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом вжити заходів щодо приєднання України до рамкової домовленості з офіційно підтримуваних експортних кредитів 1978 року і п'яти додатків до неї, та долучення до робочої групи з експортних кредитів та кредитних гарантій;

у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

утворити ЕКА, забезпечити формування та сплату його статутного капіталу;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом та забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що впливають із цього Закону.